

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1523/23-S

Název	Základní škola Mladá Boleslav, příspěvková organizace
Sídlo	Václavkova 950, 293 01 Mladá Boleslav
E-mail	g.solnickova@centrum.cz
IČO	70 837 279
Identifikátor	600 021 904
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Gabriela Solničková
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Václavkova 950, Purkyňova 224, Mladá Boleslav, Lipník 456
Inspekční činnost na místě	15. až 17. května 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů, jejich naplňování podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s oborem vzdělávání Základní škola speciální (dále „ZŠS“) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále

„ŠVP“) a školní družiny (dále „družina“). Škola vzdělává v devíti třídách ZŠS 56 žáků (97% naplněnost). Pět žáků je v individuálním vzdělávání a podle individuálních vzdělávacích plánů se vzdělává 16 žáků. Družina poskytuje zájmové vzdělávání 47 účastníkům zájmového vzdělávání v osmi odděleních (90% naplněnost).

Od předešlé inspekční činnosti škola opustila odloučené pracoviště v Havlíčkově ulici a od roku 2017 působí v odloučeném pracovišti v Purkyňově ulici. Počet žáků se zvýšil o deset, počet účastníků zájmového vzdělávání o osm.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelce školy (dále „ředitelka“), která vykonává svou funkci od roku 2008, se v souladu s realisticky nastavenou koncepcí rozvoje školy podařilo od předešlé inspekční činnosti zejména udržet účinné rozvíjení osobnosti žáků, systematicky zabezpečovat vhodnou manipulaci s imobilními žáky, řešit krizové situace včetně první pomoci, rozvíjet komunikativní dovednosti pedagogů v kontaktu se zákonnými zástupci žáků či zlepšit materiální podmínky pro vzdělávání. Nepodařilo se jí však rozšířit potřebné prostory pro vzdělávání, jejichž stísněnost především v odloučených pracovištích je rizikem pro naplňování školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“).

Řízení školy odpovídá jejímu typu a velikosti. Ředitelka účelně deleguje pravomoci zejména na svou zástupkyni, která je současně i vedoucí družiny, a na dvě vedoucí odloučených pracovišť. K efektivnímu řízení přispívají zejména pravidelné porady vedení školy, jednání pedagogické rady a spolupráce se školním poradenským pracovištěm a koordinátory vykonávající specializované činnosti.

Hospitační činnost vedení školy je metodicky jednotná a pravidelně vyhodnocovaná, přijímána jsou účinná opatření ke zlepšení. V kontrolní činnosti byly zjištěny dílčí nedostatky v nastavení pravidel ve školním řádu a vnitřním řádu družiny.

Vzdělávání je realizováno podle ŠVP, které jsou v souladu s koncepčními záměry školy.

Podporu pedagogům, žákům a jejich zákonným zástupcům správně poskytuje školní poradenské pracoviště. Účinnou podporu žákům v průběhu jejich vzdělávání poskytují kromě učitelů rovněž asistenti pedagoga. Kromě základních dokumentů zpracovala škola pro jednotlivé žáky, kteří nemají doporučen individuální vzdělávací plán, výukové plány zohledňující jejich individuální potřeby a umožňující diferenciaci metod i obsahu výuky v hodinách. V rámci kariérového poradenství byly realizovány besedy a exkurze pro rodiče zaměřené na budoucnost jejich dětí. Škola je v kontaktu s částí absolventů, kteří se účastní jí pořádaných akcí.

Ředitelka vede pedagogický tým ve složení 13 učitelů, 21 asistentů pedagoga a devíti vychovatelů družiny. Odbornou kvalifikaci postrádá pět učitelů a tři asistenti pedagoga, na hospitovanou výuku to nemělo negativní vliv. Ředitelka prokazatelně usiluje o zajištění výuky kvalifikovanými pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je v souladu s potřebami školy. V rámci plánu se pedagogové zúčastnili seminářů k rozvoji svých dovedností v oblastech bazální stimulace, krizové intervence, grafomotoriky, ergometrie psaní a dalších efektivních metod vhodných pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením aj. K rozvoji pedagogických dovedností účinně napomáhají i časté vzájemné hospitace učitelů, předávání poznatků či příkladů dobré praxe, stáže na školách stejného typu aj.

Třebaže všechny prostory školy jsou čisté a estetické, podmínky pro realizaci základního vzdělávání jsou zejména v odloučených pracovištích stísněné. Chybí mj. prostory pro naplňování individuálních potřeb žáků podle jejich zdravotního postavení, pro uskladnění učebnic či kompenzačních pomůcek, relaxaci a individuální konzultaci se zákonnými zástupci. V sídle školy je sice více místností pro realizaci vzdělávání, přesto zde také chybí prostory pro individuální výuku dle postavení žáků, tělocvična či hřiště. Vybavení zejména učebními či kompenzačními pomůckami i informačními a komunikačními technologiemi je dostačující, průběžně je doplňováno a modernizováno. Venkovní prostory pro pohybové činnosti jsou v odloučených pracovištích dobré. Škola využívá všechny dostupné finanční zdroje posílené projekty a sponzorskými dary. Díky jim škola od předešlé inspekční činnosti mj. obměnila či doplnila zařízení cvičné kuchyně nebo realizovala projektové dny, školení k posílení digitální gramotnosti pedagogů i žáků.

Vstupy do budov školy jsou zajištěny proti vniknutí nežádoucích osob. Žáci jsou poučeni o bezpečnostních pravidlech a dohled nad nimi byl v době inspekční činnosti realizován po celou dobu vzdělávání. Úrazovost je tento školní rok nulová.

K naplňování ŠVP napomáhá i spolupráce se zřizovatelem, městským úřadem, neziskovými organizacemi, poskytovateli sociálních služeb, školami stejného typu aj.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve všech hospitovaných hodinách vycházelo ze ŠVP. Pedagogové rozvíjeli rozumové schopnosti žáků účinnými speciálně pedagogickými metodami práce a vhodným využíváním didaktických a speciálně pedagogických pomůcek. Zaznamenána byla výrazná individualizace vzdělávacích aktivit. Důsledně byly zohledňovány speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Důraz byl kladen na rozvoj sebeobsluhy a co nejvyšší míru soběstačnosti, vysokou názornost, zdravý životní styl, propojení s běžným životem, dokončování činností a motivující hodnocení. Požadavky na žáky byly přiměřené a srozumitelné. V případě nutnosti, pokud některý z žáků svým chováním narušil výuku, pedagogové vhodně reagovali s citem a profesionalitou. Významným pozitivem byl empatický přístup pedagogů k jednotlivým žákům a patrná souhra činností asistentů pedagoga a vyučujících. Výuka byla vždy organizována v blocích umožňující účinné propojování výuky s relaxačními a odpočinkovými chvilkami i průběžné využívání mezipředmětových vztahů. Asistenti pedagoga se aktivně podíleli na všech fázích výuky včetně její přípravy. Dle pokynů vyučujících pomáhali žákům s pro ně náročnějšími úkoly, motivovali je k dalším činnostem, pomáhali s udržením pozornosti jednotlivců, podíleli se na odborné manipulaci žáků s těžkým omezením pohybu. Žáci ke vzdělávání přistupovali pozitivně, vyjadřovali své potřeby a požadavky včetně uspokojení z dokončené práce. Příležitostí ke zlepšení je vytváření častějších příležitostí k sebehodnocení komunikačními prostředky podle individuálních možností žáků.

Při výuce matematiky vyučující vhodně volili metody a obsah diferencovali podle aktuálních možností žáků. Vzdělávací cíl hodin vycházel z očekávaných znalostí a dovedností žáků. Žáci si správně osvojovali dovednosti využitelné v praktickém životě, dobře byla začleněna práce s chybou. Pedagogové žákům správně poskytovali zpětnou vazbu využitelnou při dalším učení.

V řečové i rozumové výchově a při výuce čtení vyučující podporovali rozvíjení komunikativních dovedností žáků důležité pro jejich praktický život. Vhodně byly využity i alternativní formy komunikace. Pedagogové poskytovali žákům dostatek času k vyřešení zadaných úkolů, pracovali s názornými pomůckami. Část žáků sama pracovala s výpočetní

technikou, v jiné hodině byla prostředky informačních a komunikačních technologií vhodně podpořena názornost výuky.

Ve výukových blocích výchov (výtvarná, pracovní, tělesná, rehabilitační tělesná výchova) žáci aktivně plnili pokyny vyučujících. V tematicky zaměřené výtvarné výchově vhodně zapojovali zrak, sluch, čich a hmat. V pracovních činnostech účinně prohlubovali své manuální a sebeobslužné dovednosti. Rozvíjena byla kreativita žáků, kteří vhodně využívali možnost k vlastnímu rozhodování. Při tělesném cvičení aktivitu žáků účinně podporovaly hudební rytmické nahrávky. Ti se řídili jasnou instruktáží pedagogů, s uspokojením úkoly plnili a dokončovali.

Zájmové vzdělávání bylo dobře připraveno a organizováno. Příjemná atmosféra pozitivně motivovala účastníky k nabízeným činnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků informováni zejména prostřednictvím žákovských knížek, komunikačních deníčků, pomocí nichž probíhá oboustranná komunikace a vzájemné informování pedagogů a zákonných zástupců o denních aktivitách žáků. Využívána je také telefonická či e-mailová komunikace i facebook. Nejúčinnějším je každodenní kontakt pedagogů s většinou zákonných zástupců žáků při jejich příchodu nebo odchodu ze školy. Velkým pozitivem je systematická osvětová činnost školy poskytovaná rodičům, která je zaměřena na problematiku života jejich dětí. Rovněž přínosné je zapojování účastníků zájmového vzdělávání do výletů, kulturních a společenských akcí organizovaných školou.

Vedení školy sleduje a projednává výsledky vzdělávání žáků v pedagogické radě. Shromažďuje hlavně informace od vyučujících a třídních učitelů, z hospitací a výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti. Do pravidelného vyhodnocování individuálních a výukových plánů se zapojuje i koordinátorka ŠVP, která kontroluje jejich naplňování ve vztahu k ŠVP. Opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků vedení školy přijímá, zabývá se zejména efektivitou nastavených podpůrných opatření. Jejich účinnost systematicky konzultuje se školskými poradenskými zařízeními.

Ve školním roce 2021/2022 prospělo 57 žáků, neprospěl jeden žák, který opakuje ročník. Všichni žáci jsou správně hodnoceni slovně. Přejít žáků z prvního na druhý stupeň je plynulý, nedochází k zhoršení jejich prospěchu. Ze čtyř absolventů minulého školního roku dva pokračují ve vzdělávání v praktické škole a dva byli přijati do ústavu sociální péče. Škola se sice snaží působit na zákonné zástupce, aby absolventi ve studiu pokračovali, naráží však na obavy rodiny z náročnosti dalšího vzdělávání pro jejich dítě.

Výchovná opatření sice nejsou využívána, ale slovní hodnocení na vysvědčení se dotýká i chování žáka. Snížené známky z chování nebyly v uplynulém školním roce uděleny. Škola nezaznamenala takové projevy rizikového chování, které by byly úmyslně zaviněné žákem. Škola vypracovala dokumenty upravující postupy při řešení krizových situací. Aktivně přijímá preventivní opatření zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáků, u nichž je riziko vzniku nestandardních situací, a zároveň probíhá vzdělávání pedagogů v oblasti řešení takových situací. K upevnování pozitivních vztahů ve třídách napomáhají také společné akce a výjezdy žáků mimo budovy školy. V minulém školním roce škola nastavila detailní pravidla řešení problémového chování žáků. Zavedla záznamový formulář pro sledování problémového chování u konkrétních žáků a v případě potřeby je vypracován krizový plán řešení jeho problémového chování. V době inspekční činnosti bylo využíváno pět těchto plánů. Škola také spolupracuje s příslušnými neziskovými organizacemi, příslušným

odborem sociálně právní ochrany dětí. Aktivně postupuje při řešení záškoláctví prostřednictvím jednání výchovné komise.

Výsledky zájmového vzdělávání v družině jsou zdařilé. Podílí se na nich zejména upevňování kladných postojů účastníků k přírodě, pohybovým či výtvarným aktivitám. V rámci naplňování volného času a prevence nežádoucích jevů mají žáci možnost pracovat v zájmových kroužcích.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly odstraněny.
- Zvýšil se počet žáků a účastníků zájmového vzdělávání.
- Škola změnila sídlo jednoho ze dvou odloučených pracovišť.
- Vybavení školy učebními i rehabilitačními pomůckami či informačními a komunikačními technologiemi se zlepšilo.

Silné stránky

- Vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků a empatický přístup k jednotlivým žákům na všech úrovních školy významně ovlivňuje sociální klima podporující učení a rozvoj osobnosti žáků.
- Efektivní naplňování cílů vzdělávání, výrazná individualizace vzdělávacích aktivit podle možností, schopností a potřeb jednotlivých žáků s důrazem na rozvoj sebeobsluhy a soběstačnosti, zdravý životní styl i propojení s běžným životem zvyšuje kvalitu poskytovaného vzdělávání.
- Škola systematicky vytváří žákům rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jejich zdravotní postižení či sociální status.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Stísněné prostorové podmínky pro vzdělávání v odloučených pracovištích jsou rizikem pro naplňování školních vzdělávacích programů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem případně dalšími sociálními partnery zlepšit prostorové podmínky školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola speciální, Mladá Boleslav, Václavkova 950, příspěvková organizace, včetně dodatků č. 1 až 6
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k termínu inspekční činnosti
3. Potvrzení ve funkci ředitelky ze 17. dubna 2019
4. Krajský úřad Středočeského kraje – povolení výjimky z počtu žáků, čj. 111510/2022/KUSK, z 6. září 2022
5. Koncepce rozvoje školy 2022-2024
6. Organizační řád školy, dokumentace k řízení školy a metodickému vedení, hospitační činnost, soubor dokumentů k termínu inspekční činnosti

7. Školní řád základní školy a Vnitřní řád školní družiny, účinné k termínu inspekční činnosti
8. Školní matrika, stav k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
11. ŠVP základního a zájmového vzdělávání, účinné k termínu inspekční činnosti
12. Autoevaluační dotazník pro pedagogy – analýza výsledků, školní rok 2022/2023
13. Akční plán odstraňování rizik na období 2020-2023
14. Plán metodického sdružení na školní rok 2022/2023, zápisy ze školního roku 2021/2022
15. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
16. Třídní knihy, přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
17. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti, soubor dokumentů
18. Dokumentace školního poradenského pracoviště k termínu inspekční činnosti, soubor dokumentů, vzorek
19. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT transferem v roce 2022, závazné ukazatele za rok 2022 a 2023, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2022
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně stanovení přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2022/2023, vzorek
21. Rozhodnutí o zápisu nejvyššího povoleného počtu žáků ve škole v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT- 10691/2022-3, s účinností od 15. srpna 2022
22. Webové stránky školy: zspecmb.cz
23. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-2604/16-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová,
školní inspektorka

Ing. Hana Borůvková, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.